



26. august 2014

EM 2014/60

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut på FM15 pålægges at fremsætte et forslag til ændring af Landstingslov om Økonomisk tilskud til politisk arbejde, således at fordelingen af partitilskuddet jfr. § 2 bliver mere solidarisk ved at grundtilskuddet pr. indvalgt parti forhøjes til 800.000 kroner, mens tilskuddet pr. mandat i Inatsisartut sænkes til 150.000 kroner. Endvidere skal nye partier, som i løbet af valgperioden opnår repræsentation i Inatsisartut ved at et Inatsisartutmedlem, som er valgt for et parti eller kandidatforbund, udtræder af partiet og stifter et nyt, gøres berettigede til grundtilskud med virkning fra det tidspunkt, hvor partierne jfr. § 11, stk. 2-4, i Valgloven erklæres opstillingsberettigede. Ændringen skal træde i kraft med virkning fra 1. januar 2016.

(Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne)

Begrundelse

Det er ingen hemmelighed, at den absolut største indtægt for alle politiske partier i vort land kommer fra det årlige, offentlige tilskud til politisk arbejde. Demokraterne ønsker en mere solidarisk fordeling af pengene.

Dette ikke mindst set i lyset af, at landets største parti i et valgår kan præsentere et overskud på over en million kroner. Misforstå mig ikke; Demokraterne mener det er et udtryk for ansvarlighed, at man formår at skabe en sund partiøkonomi. Vi sørger selv for at spare op til udgiftskrævende aktiviteter som eksempelvis valgkampe og landsmøder. Og det er da også forklaringen på, at vi i 2012 havde et overskud, mens vi i 2013 havde et underskud. Men et overskud på 1 million kroner i et år med to udgiftstunge valghandlinger vidner om, at fordelingen af det økonomiske tilskud til partierne er forkert, når man samtidig kan se, at de små partier – Demokraterne undtaget – har en særdeles dårlig økonomi.

Demokraterne foreslår derfor, at vi i højere grad end i dag omfordeler tilskuddet til politisk arbejde. Og det er jo heldigvis sådan, at de to største partier i vort land – Siumut og Inuit Ataqatigiit – begge bekender sig til den socialistiske/socialdemokratiske tanke om, at de bredeste skuldre skal bære de tungeste byrder. Begge partier er også altid de første til at råbe højt om solidaritet. Nu skal det vise sig om vores to store venstreorienterede partier ønsker at sætte handling bag de flotte ord.

I dag er reglerne sådan, at partierne, der er indvalgt i Inatsisartut, modtager et grundtilskud på 650.000 kroner samt et tilskud på 210.000 kroner pr. mandat i Inatsisartut. Samlet set betyder det, at de politiske partier modtager 9.760.000 kroner om året. Fordelingen er som følger:

Siumut: 3.590.000 kroner
InuitAtaqatigiit: 2.960.000 kroner
Atassut: 1.070.000 kroner
Demokraterne: 1.070.000 kroner
Partii Inuit: 860.000 kroner
Partii Naleraq: 210.000 kroner.



Man bør særligt bemærke, at Partii Naleraq med de i dag gældende regler ikke modtager grundtilskud, da partiet som sådan ikke er indvalgt i Inatsisartut.

For at gøre fordelingen mere solidarisk foreslår Demokraterne, at grundtilskuddet pr. parti forhøjes til 800.000 kroner, mens tilskuddet pr. mandat i Inatsisartut sænkes til 150.000 kroner.

Denne fordeling vil give bedre muligheder for, at de små partier kan udfordre de store, og samtidig vil det give en mere solidarisk fordeling af pengene. Det må i denne forbindelse samtidig bemærkes, at grundudgifterne for et parti i Inatsisartut er de samme, hvad enten der er tale om et stort eller et lille parti. Både et lille og et stort parti skal skrive ordførerindlæg til de forslag, som skal behandles i Inatsisartut, betale for oversættelser, ansætte en partisekretær, drive en hjemmeside o.s.v. Man kan godt forstå, at disse udgifter er de samme for partier med både få og mange medlemmer af Inatsisartut. Derfor bør tilskuddet til politisk arbejde i højere grad tilgodeses de små partier end det er tilfældet i dag.

Endvidere forslår vi, at et parti, som i løbet af valgperioden opnår repræsentation i Inatsisartut ved at et eller flere medlemmer fra de i Inatsisartut i forvejen indvalgte partier forlader deres nuværende parti og stifter et nyt parti, fremover bliver berettiget til at modtage også grundtilskuddet, der ydes til partier. I dag er sådanne nye partier alene berettigede til at modtage mandattilskuddet.

Baggrunden for den eksisterende retstilstand er, at sådanne nye partier som sådan ikke er indvalgt i Inatsisartut. Ligeledes har man fra lovgivers side ikke ønsket at give medlemmerne af de eksisterende partier en økonomisk tilskyndelse til at forlade deres partier og stifte nye partier. Vi kan fra vores side have forståelse for disse betragtninger, men på den anden side kan man også anføre, at medlemmerne af Inatsisartut ikke bør være underlagt en økonomisk restriktion i fh.t. deres eventuelle beslutning om at være medlem af et bestemt politisk parti – vi bør her erindre, at vi som medlemmer af Inatsisartut alene bør være bundet af vores samvittighed.

Nye partier foreslås samtidig fremover at blive berettigede til at modtage også grundtilskud med forholdsmæssig virkning fra den dato, hvor de jfr. § 11, stk. 2-4, i Landstingslov om valg til Grønlands Landsting (Valgloven) erklæres opstillingsberettigede. Det følger af bestemmelsen i valgloven, at nye partier er berettigede til at opstille til Inatsisartutvalg, hvis de indsamler underskrifter fra et antal vælgere, der mindst svarer til 1/31 af samtlige gyldige stemmer ved sidste Inatsisartutvalg. Med den foreslåede konstruktion sikres det, at et nyt parti med en vis sandsynlighed vil kunne opnå repræsentation i Inatsisartut, og at det nye parti må formodes at nyde en grad af folkelig opbakning, som gør det rimeligt at yde partiet offentligt tilskud. Samtidig er konstruktionen egnet til at begrænse incitamentet for medlemmerne til at forlade deres eksisterende partier og stifte nye partier alene med henblik på at opnå mandat- og grundtilskud, idet det ganske omfattende arbejde med stiftelse af et nyt parti og indsamling af de sædvanligvis omkring 1000 nødvendige underskrifter næppe kan tænkes igangsat – eller gennemført – såfremt formålet hermed alene er at sikre partiet adgang til økonomisk tilskud.

Såfremt forslaget vedtages vil de enkelte partier med den nugældende mandatfordeling i Inatsisartut blive berettigede til følgende tilskud til politisk arbejde:

Siumut: 2.900.000 kroner (690.000 kroner mindre end i dag)



Inuit Ataqatigiit: 2.450.000 kroner (510.000 kroner mindre end i dag)
Atassut: 1.100.000 kroner (30.000 mere end i dag)
Demokraterne: 1.100.000 kroner (30.000 mere end i dag)
Partii Inuit: 950.000 kroner (90.000 mere end i dag)
Partii Naleraq: 950.000 kroner (740.000 mere end i dag)

Såfremt vores forslag vedtages, vil den årlige udgift for Landskassen til tilskud til politiske partier med den nugældende mandat- og partifordeling i Inatsisartut samlet udgøre årligt 9.450.000 kroner, hvilket er en samlet årlig besparelse på 310.000 kroner i forhold til i dag. Vi lægger hermed op til, at partierne selv solidarisk finansierer forslaget. I den aktuelle økonomiske situation, hvor der må gennemføres besparelser og prioriteres hårdt ville det således være helt urimeligt, hvis vi samlet forøgede tilskuddet til politisk virksomhed yderligere.

Vi bør i den forbindelse ikke glemme, at tilskuddet til de politiske partier er blevet øget mærkbart set over en årrække. I år 2000 udgjorde tilskuddet til partierne årligt 210.000 kr. samt 60 kr. for hver stemme, partiet opnåede ved sidst afholdte landstingsvalg. Der var på finansloven for 2000 afsat 2.735.000 kr. til dette formål. Og der er på finansloven for 2014 afsat i alt 9.760.000 kr. på kontoen for tilskud til politisk arbejde. Tilskuddet er således blevet øget med lige over 7 mio. kr. over de 14 år, svarende til en halv mio. kr. årligt i gennemsnit.

Ud over det årlige tilskud, har partierne i øvrigt mulighed for at søge tilskud til valgkamp.

Demokraterne håber på bred enighed om vort forslag.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget vil med den nuværende mandat- og partifordeling medføre en årlig besparelse på 310.000 kroner.

Lovgivningsarbejdet i forbindelse med forslaget er yderst begrænset, og det vil samlet næppe andrage mere end 1/6 årsværk for en juridisk fuldmægtig a 500.000 kr., svarende til en engangsudgift på omkring 80.000 kr.

Forslaget vil dermed være sparet hjem allerede i løbet af det første år.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Ingen.